

„Реформатор“ кратког памћења

Од доласка на чело СИБ до јесени прошле године Анте Марковић упорно одбијао сваку поми- сао да је могуће нагло оборити инфлацију. – Како је пропао покушај председника СИБ-а да Светској банци и ММФ „прода“ свој дугорочни антиинфлациони програм. – Професора Џефри Сакса позвало Председништво СФРЈ мимо жеље и пристанка СИБ, али је све заслуге за обара- ње инфлације Анте Марковић приписао себи

Проглашавајући оснивање своје странке на легендарној Козари, Анте Марковић је показао да је не само заборавио многе ствари из наше прошлости, већ је – представљајући се некритички као реформаторски „спасилац“ Југославије – потпуно превидео своју улогу у не- давној прошлости, када је управо он био главни кочничар реформ- ских промена уземљи.

Подсећамо овом приликом само на неке чињенице које говоре о то- ме да се Анте Марковић кити или туђим перјем или туђим заслугама. Његов случај показује да у животу није довољно бити амбициозан и вредан. Потребно је још много ви- ше од тога.

Одбија сваку помисао на могућност обарања инфлације

Од доласка на чело СИБ-а у про- леће 1989. године скоро до дубоке јесени Анте Марковић је упорно одбијао и сваку помисао о могућ- ности наглог обарања инфлације.

Док су органи у Србији, пре свега Комисија за реформу Председ- ништва СР Србије категорички за- хтевали програм наглог обарања инфлације, влада је имала став да ће променом система инфлација сама од себе да се изгуби за наред- них пет година.

Тако нас је Анте Марковић довео до галопирајуће инфлације од 2.600 одсто.

Председништво СФРЈ је у два наврата, средином 1989. у и у јесен исте године, захтевало од СИБ-а енергично обарање инфлације. Анте Марковић је одхугао, али је остао на своме.

Када је у јесен 1989. године Анте

Марковић посетио САД, покушао је и тамо да „продаје“ свој дугороч- ни програм обарања инфлације. Директор Светске банке и дирек- тор ММФ-а отворено су му казали да без радикалног обарања инфла- ције не може да рачуна на финан- сијску подршку ових институција а тиме ни светских финансијских кругова.

По повратку из САД, Анте Мар- ковић још увек није знао шта ће да ради са тако категоричким захте- вом. Ипак, на седници Председ- ништва СФРЈ, где је реферисао о посети, признао је да је програм наглог обарања инфлације неми- нован. Добио је тада прекор да је било потребно послати га чак у САД да би схватио оно што у Југо- славији већ сви, сем њега, давно виде.

Да ли му треба нови Сакс?

СИБ није имао никакву идеју ка- ко да стварно приђе обарању ин- флације на кратак рок. Увек је то изједначавао са административ- ним одређивањем (блокадом) цена.

Председништво СФРЈ је мимо же-ље, чак и мимо пристанка СИБ-а, позвало као свога госта америчког професора Џефри Сакса, који је боравио у Београду седам дана и дао оцену ситуације и предлог про- грама за обарање инфлације.

Тај програм СИБ је оберучке прихватио и погласио га својим. Џефри Сакс је започео рефериса- ње Председништву СФРЈ речима да има радосну вест, јер се по њего- вом налазу инфлација у Југосла- вији може оборити и без социјал-

них последица, што нигде до сада није био случај. Сви узроци гало- пирајуће инфлације налазе се у самом економском механизму и систему и нису билансног каракте- ра. Навео је ревалоризационе ка- мате, клизајуће курсеве, дневно прилагођавање плата и цена итд. Рекао је да ми јуримо сами себе око бандере и нисмо у стању да се стигнемо!

Ето тако је оценио систем и меха- низме које је градио или, свеједно, држао Анте Марковић. Данас се прославио обарањем инфлације. Али није, као што је рекао Џефри Сакс – без социјални последица. Оборио је и привредни раст можда и преко 15–20 одсто.

Да ли му наново треба неки Џефри Сакс да му покаже где му је грешка?

Председништво СФРЈ је у рефе- рату Борисава Јовића, поднетог у Скупштини СФРЈ 28. маја о.г, рек- ло да је најзначајније за даљи про- грам економских реформи да се за- устави рецесија и осигура привред- ни раст.

Изгледа да Анте Марковић слу- ша само себе. Да ли прича почиње из почетка? Можда ће се предсе- дник СИБ-а хвалити и овим својим катастрофалним резултатима које хемо, уз било чију помоћ и уз било коју цену, морати поново да по- прављамо.

Током прошле године је говорио да је управо и предвиђао тако ви- соку инфлацију. Сада говори да је толики привредни пад нормалан.

Да ли је то све нормално?

С. Ј.

(Сутра: КАКО СУ ОТПЛАЊЕНИ ДУГОВИ ХРВАТСКЕ)